

ชื่อเรื่อง การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

กรณีศึกษา : อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

ผู้ศึกษา ณัฐวุฒิ ฤนนอก

ปริญญา ร.ม. (รัฐศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.รังสฤษฎ์ สรรพอาษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2555

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งและระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ประชากรได้แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จำนวน 282 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วหาค่า IOC ผลความสอดคล้องมีค่า 1 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์รียชข้อ ได้ค่าระหว่าง 0.28 – 0.83 และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สถิติการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า

1. ระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.96$; $\sigma = 0.94$) ส่วนรายด้านพบว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน

โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านการอำนวยความสะดวกเป็นธรรม ($\mu = 4.02$; $\sigma = 0.82$) รองลงมาคือ ด้านการให้บริการประชาชน ($\mu = 3.96$; $\sigma = 0.85$) ด้านการพัฒนา และการส่งเสริมอาชีพ ($\mu = 3.94$; $\sigma = 1.17$) และด้านการปกครองและการรักษาความสงบ เรียบร้อย ($\mu = 3.93$; $\sigma = 0.95$) ตามลำดับ

2. ระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอเมือง ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งและระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง พบว่า ไม่แตกต่างกัน

3. จากการศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น มีข้อเสนอแนะที่เป็น ประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สรุปได้ดังนี้

จากการศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอ เมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น พบว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้านส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ระดับปริญญาตรี แต่การปฏิบัติงานของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เกี่ยวข้องกับระเบียบกฎหมาย หลายฉบับ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในระเบียบกฎหมายต่างๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ขาดทักษะและอุดมการณ์และขาดภาวะผู้นำในการปฏิบัติหน้าที่ใน ฐานะตัวแทนของประชาชนในตำบล หมู่บ้าน

เพื่อให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรส่งเสริม ให้ประชาชนทั่วไปที่มีความรู้ ความสามารถ สมัครเข้ามารับการเลือกตั้งเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มากขึ้น สำหรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่อยู่ในตำแหน่งอยู่แล้ว ควรพัฒนาขีดความสามารถให้มีความรู้ในระเบียบ กฎหมายที่ใช้ในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น ควรมีการอบรมให้ ความรู้เรื่องระเบียบ กฎหมายให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านอย่างต่อเนื่อง ควรปลูกฝังอุดมการณ์ของ นักปกครองในฐานะผู้นำหมู่บ้าน ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในระดับตำบล หมู่บ้าน ให้มี จิตอาสาที่จะปฏิบัติหน้าที่ในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้แก่ประชาชน พร้อมกับการพัฒนา ความเป็นผู้นำให้แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาของประชาชนที่จะ ก่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาตำบล หมู่บ้านและสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Title : The Administration of Village Headmen Based on the Roles: A Case Study of Muang District, Khon Kaen Province

Author : Nathawut Thoonnok **Degree :** M.Pol.Sc. (Pol.Sc.)

Advisor : Asst. Prof. Rangsarit Supha-Arsa

Rajabhat Maha Sarakham University, 2012

ABSTRACT

The objectives of this independent study were to survey the administrative level of village headmen in Muang District, Khon kaen Province, compare the administrative level of village headmen regarding gender, age, educational background, work position and work experience, analyze the problems of the administration and find some useful suggestions for the administration. The target population was two hundred and eighty two village headmen in Muang District, Khon Kaen Province. The instrument was a questionnaire with .28 -.83 IOC indices and .94 reliability index. The data were analyzed by computer program. The statistics used were percentage, mean, and standard deviation. Results of the research were as follows:

1. The finding showed that the average level of the administration of the village headmen was high ($\mu = 3.96$; $\sigma = .94$). The four high levels of the administration based on the roles were service of justice affairs ($\mu = 4.02$; $\sigma = .82$), public service ($\mu = 3.96$; $\sigma = .85$), occupational promotion ($\mu = 3.94$; $\sigma = 1.17$) and administration including security. ($\mu = 3.93$; $\sigma = .95$).

2. The finding indicated that the average level of the administration of the village headmen regarding different gender, age, educational background, work position and work experience was not different.

3. Regarding to the problems, the finding indicated that most of the village headmen got education under bachelor's degree. The village headmen did not know and

understand about laws including regulations relating to their responsibilities explicitly. In addition the headmen lacked of professional skills and leadership.

In regard to the suggestion, it is concluded that people should be provided more opportunity to select a village headman. The village headmen should develop their professional skills and knowledge of laws and regulations. The volunteer group should be established to help people in community. The village headmen should improve their leadership and esteem of people in community for the participatory development.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
